

Kommunledningskontoret
Referens: KS 2016/0091
Danderyds kommun
Box 66
182 05 Djursholm

Yttrande över förslag till Klimat- och energistrategi för Danderyds kommun

Naturskyddsföreningen i Danderyd (NF) har beretts tillfälle att yttra sig över förslag till **Klimat- och energistrategi för Danderyds kommun** och vill framföra följande:

Generellt vill vi framhålla att förslaget är ambitiöst och väl genomarbetat. Det är tydligt att kommunen tar klimat- och energifrågorna på allvar. Vi är eniga om att det mest väsentliga för att minska energianvändning och utsläpp är att prioritera transporter och uppvärmning av byggnader och att bägge dessa områden är beroende av en klimatsmart samhällsplanering. Och vi håller med om att det ska vara lätt att göra rätt!

Vi önskar dock en djupare analys av orsaker till vissa intressanta fakta. Några exempel: varför kör Danderydsbon längre sträckor än rikssnittet och längre än snittet för Stockholm? Kan brister i kollektivtrafiken bidra? Otillräcklig infartsparkering (ofta fullt tidigt på morgonen – och våra studier visar att många platser utnyttjas av bilförare som inte bor i kommunen.) Jämfört med andra kommuner i inre förorter avviker vi ju rejält när det gäller kollektivtrafik med 25% mot 29% i snitt, medan cyklingen ligger på 8% mot 6% i genomsnitt. (Trafikförvaltningen/SLL Resvanor i Stockholm län 2015)

När det gäller siffror och faktauppgifter är det också viktigt att det tydligt framgår om schabloner använts för beräkning – siffror och inte minst diagram ger läsaren en (falsk) känsla av exakthet! Tydliggör därför vilket underlag som använts för beräkning i direkt anslutning till diagrammet, t ex som nottext. (Det räcker inte att det i brödtexten står att ”statistiken kan innehålla en del osäkerheter”.) Det underlättar också tolkningen av diagrammen om teckenförklaringen bara innehåller det som faktiskt redovisas för Danderyds kommun.

Vi önskar också fler jämförelser med Stockholms län och med de inre förorterna, både i löptext och i diagram.

Handlingsplaner

NF föreslår ytterligare åtgärder i Handlingsplanen:

- Kommunens idrottsplaner ska effektiviseras genom återbruk av energi vid konstfrusna isbanor samt genom att förbjuda/begränsa uppvärmning av konstgräsplaner under vintertid. Konstgräs har också andra miljö- och hälsoeffekter. Möjlighet finns att byta till miljövänliga alternativ och vi föreslår att kommunen ser över dessa möjligheter.
- Större fokus på att förbättra kollektivtrafiken, det gäller både var och hur turerna går och hur ofta de går. Alla kan inte cykla året om (enligt Trafikförvaltningens rapport Resvanor i Stockholms län 2015, cyklar endast 3% i åldersgruppen 16-84 år dagligen under vinterhalvåret).
- Endast 45% av hushållen i Danderyd sorterar ut sitt matavfall. Borde finnas ett ambitiöst mål och åtgärdsplan för att förbättra detta!

Redovisning och revidering

Redovisning av vad som genomförts och revidering är avgörande för ett framgångsrikt klimat- och energiarbete. Vi föreslår därför följande

- Ett särskilt klimat- och miljöbokslut med uppföljning av mål och åtgärder sammanställs varje år, biläggs årsredovisningen och görs lätt tillgängligt på kommunens hemsida
- Strategin revideras, uppdateras och återrapporteras till kommunfullmäktige vartannat år (inte bara varje mandatperiod)

Detaljkomentarer

P4: Uppgift om vad som inkluderas i 52.000 ton (1,6 ton per person) är missvisande/felaktig.

P12: Utsläpp anges med 5 siffrors noggrannhet, men efter omräkning till per person blir det 2 siffror. Ligger osäkerheten i Danderyds befolkning?

P13: För att kunna tolka uppgifter på kommunal nivå behövs information om vad som menas med rad 6 "brutits ned" - Hur sanna blir siffrorna för Danderyd och hur mycket beaktas lokala särdrag? Ange hur beräkningen gjorts i tydlig nottext. Här vore också intressant att se hur genomsnittet för regionen ser ut.

P14: Fig 3 talar om olika källor men figuren presenterar olika växthusgaser!!!

P19: Mål för Danderyds kommun. Mål beträffande transportsektorn inom kommunens geografiska område - Hur kan kommunen påverka energi som används av fordon på motorvägen, fordon från andra kommuner och SL? Hur tänker kommunen agera för att uppnå mål 3?

Mål 4 fokuserar helt på cykelresor. Med tanke på vinterväglag och alltför olycksfall i samband med cykelresor föreslår vi att målet omformuleras till att också gälla kollektivresor.

Vi föreslår, som tidigare nämnts, att målen för kommunen utökas med ett mål som gäller avfallssortering.

P19: Mål för kommunens egen verksamhet. Bör inte mål tre omfatta både klimat- och miljömässigt hållbara metoder och material? Mål 5 - Som arbetsgivare kan väl inte kommunen kräva att kommunanställda ska välja vissa transportmedel vid arbetspendling (mål 5)? Vi föreslår att målet begränsas till tjänsten.

P22: När det gäller transporter är det av stor vikt att på alla sätt underlätta kollektivt resande. Förutom lättillgängliga busstransporter bör kommunens infartsparkeringar utökas och det säkerställas att alla kommuninvånare som pendlar med tunnelbanan har möjlighet att parkera bilen. Busstrafiken är ännu inte tillräckligt utbyggd för att fungera som enda alternativ i alla situationer.

P24: Byggnader ska miljöklassas vid nybyggnad. Vi föreslår att detta också sker vid ombyggnad och att en plan för detta tas fram.

P25: 2.2.2 – Hur ska kollektivtrafikresande underlättas? Behöver utredas och förslag tas fram.

P25: 2.2.3 – Föreslår att ny resepolicy tas fram utifrån nya mål.

P26: 3.2.7 – Krav på sopsortering bör gälla i alla kommunägda lokaler.

P27: 3.2.8 – Andel ekologiska livsmedel låg redan 2014 på över 50 i vissa kommuner. Borlänge, Lund och Uppsala har satt målet 100% 2020. Nog borde Danderyd kunna nå mer än 50%!

P28: Nyckeltal i miljöprogrammet. Komplettera med andel som reser kollektivt.

Nyckeltal i tekniska nämnden. Vi vill poängtera att det är viktigt att gång- och cykelbanor också är säkra och trygga – både för gående och cyklister.

P30: I nulägesbeskrivningen anges att felmarginalen för en del av den presenterade statistiken kan vara stor – behöver utvecklas.

P31: I avsnittet om Geografi och befolkning nämns kommunens stora grönområden. Minst lika viktiga för klimatet är vattendrag, sjöar och havsvikar – som alla har problem och behöver en egen åtgärdsplan.

P32: Fjärde rad uppifrån står pellets och biobränsle. Pellets är ett biobränsle. Tredje rad nedifrån anges, uppenbarligen felaktigt, 619 TWh för kommunen.

P33. Diagrammet Total energitillförsel. Ange hur fjärrvärme och el producerats (energislåg).

P34: I fig 9 - liksom i flera andra figurer och diagram saknas sort på vad som presenteras. Förvånande att småhus trots alla värmepumpar visar ökande energianvändning. Finns förklaring?

P35: Här uppges att efterfrågan på fjärrvärme inte är stor pga att många småhus har värmepump. Hur vet man det? Orsaken kan ju lika gärna vara att fjärrvärmenätet i Danderyd är dåligt utbyggt.

P36: Hur många har nekats att installera värmepump och av vilka skäl?

P37: Danderydsbon kör längre än genomsnittet för riket och 25% längre än genomsnittet för Stockholm. Här saknar man analysen, som är så viktig för att förändra beteenden!

P41: Diagrammet Fördelning av energikällor. Inköpt el är inte en energikälla. Kan ju produceras på olika sätt.

Danderyd 2016-08-05

Naturskyddsföreningen i Danderyd, e.u.
Lena Christofersson
vice ordförande

lenachristofer@gmail.com, 0733-128928